

UNITAT DIDÀCTICA PER A FORMACIÓ DE PERSONES ADULTES

VIII EDICIÓN

CORTOMETRAJES POR LA IGUALDAD

ES DIU POETA. UNA MIRADA DE GÈNERE AL PANORAMA POÈTIC

de Sofia Castañón

JUSTIFICACIÓ

El reconeixement de la dona en l'àmbit laboral dista molt de ser equitatiu en molts sectors, però potser un en què més destaca el desequilibri de gènere siga en l'artístic i el literari. Les dones poetes que donen a conèixer els llibres de text han sigut molt poques i mereix la pena trencar amb la tradició històrica de la seua invisibilització. Amb aquestes activitats dedicades a l'alumnat adult convidem a fer un repàs i a reflexionar sobre el fet poètic de les dones i a gaudir de la seua poesia

12 minuts per a navegar per l'univers de les dones poetes

Prefereixen que les anomenen poetes. Encara que sobretot preferirien que açò no fóra un assumpte a puntualitzar, que no fera falta.

21 poetes, nascudes entre 1974 i 1990, donen el seu punt de vista sobre la creació, la difusió, la crítica i la recepció de la seua poesia.

<http://www.sedicepoeta.es/el-documental/>

OBJECTIUS GENERALS

- Conèixer el fet poètic des del punt de vista de la dona poeta i la invisibilització històrica de la dona poeta.
- Visualitzar dones poetes modernes entre 1974 i 1990.
- Reconèixer com el llenguatge neutre amaga el masculí.
- Conèixer i compartir sobre poesia contemporània de dones nascudes entre 1974 i 1990.

METODOLOGIA

Es tracta d'una activitat d'aula que parteix de la reflexió i percepció personal sobre el fet literari de les dones poetes. Més avant, després d'indagar sobre alguna poeta es comparteix la informació amb la resta de la classe. Les preguntes que es plantegen es contesten individualment per a posteriorment comentar-les en grup. Una persona portaveu del grup finalment exposarà les conclusions o el resum del que s'ha acordat a la resta de l'alumnat. Les activitats estan basades en un curtmetratge, per la qual cosa les activitats les separem en tres blocs:

I) Activitats de previsionat. Pretenen situar i contextualitzar el contingut del curtmetratge. Anticipar part del contingut.

II) Activitats de visionat. Per a fixar l'atenció en el contingut bàsic del curtmetratge i les opinions de les poetes.

III) Activitats de postvisionat. Fixar l'atenció sobre alguns continguts més específics. Comprovar que s'ha comprés el que s'ha escoltat. Consolidar o rectificar idees pròpies entorn de la poesia de les dones joves.

Investigar i accedir a poemes de les autores i compartir el material poètic localitzat amb els companys per a gaudir conjuntament de la poesia.

RECURSOS

- DVD sobre la VIII edició de Curts per la Igualtat celebrat a València. El DVD amb el curtmetratge (junt amb altres del certamen) és gratuït i pot sol·licitar-se en: cortosigualdad@gmail.com
- Dispositiu amb Internet per a buscar informació de les poetes.
- Dispositiu de visionat de vídeo: sala d'audiovisuals, reproductor de DVD.
- Càmera d'enregistrament i programes per a exposició de treballs (PowerPoint o similar)

I) ACTIVITATS DE PREVISIONAT

OBJECTIU:

Reflexionar sobre el que es coneix de dones poetes i evidenciar la seua invisibilització al llarg de la història literària.

1. Llig en silenci les següents preguntes i després posa-les en comú amb les companyes i companys de grup.

- Vas memoritzar alguna poesia d'alguna poeta quan eres xicoteta? De qui?
- Quines dones poetes recordes quan estudiaves?
- Quines dones poetes coneixes actualment?

2. Consulta un llibre de text de literatura d'ESO o batxillerat actual i fes un llistat de dones poetes de diferents períodes històrics. Escriu el nom d'algunes d'elles.

3. Informa't sobre poesia contemporània i escriu el nom de 5 poetes espanyoles actuals.

II) VISIONAT DEL VIDEO

OBJECTIU:

Conèixer l'opinió de les poetes joves contemporànies sobre el fet poètic, la discriminació històrica de les dones poetes al llarg de la història i sobre la predilecció del terme *poeta* enfront del de *poetessa*.

4. Al final del curt una de les poetes llig un poema del poeta francès Rimbaud denominat 'La carta del vident'. Mentre escoltes el poema, numera els versos en l'ordre correcte per a després escriure el poema complet correctament.

ella serà poeta, ella també.

La dona trobarà el desconegut.

nosaltres les prendrem, les comprendrem.

quan l'home, fins ací abominable, li haja retornat el que és seu,

Ella trobarà coses estranyes, insondables, repugnants, delicioses,

Quan s'haja trencat la infinita servitud de la dona

Els seus mons d'idees seran diferents dels nostres.

quan visca per ella i per a ella.

III) ACTIVITATS DE POSTVISIONAT

Objectiu:

- Reflexionar sobre les opinions escoltades i crear la pròpia opinió sobre el concepte de poeta i l'elecció del *poeta* o *poetessa*.
- Conèixer l'obra d'alguna de les poetes que apareixen en el curtmetratge.
- Llegir i recrear-se en la poesia mitjançant la lectura compartida.
- Donar a conèixer a la resta de companys i companyes del grup l'obra d'una de les protagonistes del curt.

5. Respon a les preguntes individualment i després exposa-les en el teu grup

1. De qui és el poema que se sent de fons quan s'inicia el documental? Qui el llig? Com es titula?
2. Quina definició de *poeta* t'agrada més, de les que expressen diferents poetes?
3. Què no és ser 'poeta', segons Yolanda Castany?
4. Qui explica una anècdota en la presentació d'un llibre d'una poeta?
5. En quin moment es mostra i s'observa com va vestida una dona? A què fa referència? Quina opinió et mereix?
6. Qui explica una anècdota de la presentació del seu primer llibre? Podries repetir-la? Quants anys tenia?
7. Creus que el terme *poetessa* és el més correcte lingüísticament? Per què?
8. Quina connotació té el terme *poetessa*? D'on ve?
9. Una de les poetes parla de 'paraules de gènere comú'? A què es refereix? Quins exemples anomena?
10. Quines són les raons per les quals les poetes descarten l'ús del terme *poetessa*? Què en penses?

5. Ací tens un llistat de les 27 poetes que ixen en el vídeo per ordre d'intervenció en el curtmetratge. Tria'n una i informa't de la seua biografia i obra. Memoritza un poema seu i fes un enregistrament amb la teua veu i imatges al·lusives de fons. Puja l'enregistrament a Youtube o realitza un PowerPoint per mostrar-lo als teus companys i companyes de classe.

Poetes:

1. Yolanda Castany
2. Teresa Soto
3. Carmen Camacho
4. Laura Casielles
5. Isabel Garcia Mellado
6. Alba González Sanz
7. Luci Romero
8. Carmen Beltrán
9. Sonia San Román
10. Sara R. Gallardo
11. Maria Couceiro
12. Miriam Reyes
13. Laia López Manrique
14. Vanessa Gutiérrez
15. Vanesa Pérez-Sauquillo
16. Estíbaliz Espinosa
17. Martha Asunción Alonso
18. Erika Martínez
19. Elena Medel
20. Ana Gorria
21. Sara Herrera Peralta

6. Organitzeu un recital poètic de manera que cada alumne/a llija un poema d'una de les 21 poetes.